

Ks. prof. dr hab. Jerzy Kostorz
Uniwersytet Opolski
Wydział Teologii, Instytut Nauk Teologicznych
Katedra Teologii Pastoralnej, Katechetyki, Pedagogiki i Psychologii

Recenzja

osiągnięcia naukowego oraz całokształtu dorobku naukowego, dydaktycznego i organizacyjnego pani dr Beaty Krajewskiej w związku z jej wnioskiem w postępowaniu o nadanie stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk o rodzinie w dyscyplinie nauki o rodzinie, wykonana na podstawie uchwały nr 141/2025 Senatu Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie z dnia 23 października 2025 r. w sprawie powołania komisji habilitacyjnej w postępowaniu o nadanie stopnia doktora habilitowanego dr Beacie Krajewskiej w dziedzinie nauk o rodzinie w dyscyplinie nauki o rodzinie.

Prawną podstawę sporządzenia oceny osiągnięć Habilitantki stanowi art. 219 ust. 1 pkt. 2, 3 Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce*: „stopień doktora habilitowanego nadaje się osobie, która: 1) posiada stopień doktora; 2) posiada w dorobku osiągnięcia naukowe albo artystyczne, stanowiące znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny, w tym co najmniej: a) 1 monografię naukową wydaną przez wydawnictwo, które w roku opublikowania monografii w ostatecznej formie było ujęte w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 267 ust. 2 pkt 2 lit. a, lub b) 1 cykl powiązanych tematycznie artykułów naukowych opublikowanych w czasopismach naukowych lub w recenzowanych materiałach z konferencji międzynarodowych, które w roku opublikowania artykułu w ostatecznej formie były ujęte w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 267 ust. 2 pkt 2 lit. b, lub c) 1 zrealizowane oryginalne osiągnięcie projektowe, konstrukcyjne, technologiczne lub artystyczne; 3) wykazuje się istotną aktywnością naukową albo artystyczną realizowaną w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej.” (Dz. U. z 2018, poz. 1668, z późn. zm.).

Na podstawie dostarczonej mi przez Sekretarza Komisji wersji elektronicznej i drukowanej dokumentacji postępowania habilitacyjnego pani dr Beaty Krajewskiej dokonałem oceny dorobku naukowego, dydaktycznego i organizacyjnego Kandydatki. Dokumentacja zawierała: 1) wniosek Habilitantki; 2) kopię dokumentu potwierdzającego posiadanie stopnia doktora;

3) autoreferat; 4) wykaz osiągnięć naukowych, stanowiących znaczący wkład w rozwój określonej dyscypliny (nauki o rodzinie); 5) dane wnioskodawcy; 6) zaświadczenia o aktywności naukowej i funkcji promotora pomocniczego; 7) raport bibliometryczny; 8) elektroniczny nośnik danych (pendrive), na którym zostały nagrane skany dokumentów oraz osiągnięć naukowo-badawczych (wybrane przez Kandydatkę kopie publikacji); 9) monografię naukową pt. *Rodzinne domy dziecka. Idea – przemiany – wsparcie* (Toruń: Wydawnictwo edukacyjne Akapit 2024, ss. 297), stanowiącą główne osiągnięcie naukowe.

I. Sylwetka edukacyjno-zawodowa i naukowa Habilitantki

Pani dr Beata Krajewska jest absolwentką Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, gdzie w 1998 roku zdobyła tytuł zawodowy magistra pedagogiki na podstawie pracy pt. *Działalność poradni psychologiczno-pedagogicznej w świadomości dzieci i rodziców*, napisanej pod kierunkiem prof. dra hab. Andrzeja Olubińskiego. W 2003 roku, w tym samym uniwersytecie, uzyskała stopień naukowy doktora nauk humanistycznych w zakresie pedagogiki na podstawie odbytych studiów i rozprawy doktorskiej pt. *Telewizja jako składnik środowiska wychowawczego rodziny*, napisanej pod kierunkiem prof. dra hab. Andrzeja Olubińskiego.

Przed uzyskaniem stopnia doktora nauk humanistycznych w zakresie pedagogiki, Kandydatka pracowała jako pedagog szkolny najpierw w Szkole Podstawowej nr 23 we Włocławku (1998-2000), a następnie w Gimnazjum nr 4 we Włocławku (2000-2006). W 2002 roku uzyskała stopień nauczyciela mianowanego, a w 2004 roku nauczyciela dyplomowanego. Pracę naukową i dydaktyczną rozpoczęła w roku 1999 na Wydziale Nauk Pedagogicznych Wyższej Szkoły Humanistyczno-Ekonomicznej we Włocławku. Do 2003 roku pracowała w tej uczelni jako asystent, a następnie (do 2007 roku) jako adiunkt. W latach 2004-2014 zawodowo była związana z Wydziałem Pedagogicznym Szkoły Wyższej im. Pawła Włodkowica w Płocku, w którym została zatrudniona jako adiunkt. Od 2007 roku jest zatrudniona jako adiunkt na Wydziale Nauk Pedagogicznych Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie. Dodatkowo, w latach 2022-2023, Kandydatka pracowała jako pedagog w Domu dla Matek z Małoletnimi Dziećmi i Kobiet w Cięży w Skępem. W latach 2020-2021 brała udział w certyfikowanych szkoleniach Polskiego Towarzystwa Suicydologicznego: *Samouszkodzenia i zachowania autoagresywne wśród dzieci i młodzieży*; *Samobójstwa i próba samobójcza – interwencja kryzysowa w sytuacji zagrożenia życia*. Ukończyła również studia podyplomowe *Suicydologia. Teoretyczna i praktyczna wiedza z zakresu profilaktyki samobójstw* zorganizowane przez Wyższą Szkołę Menedżerską w Warszawie i Polskie Towarzystwo Suicydologiczne

(2022) oraz szkolenia zorganizowane przez Niepubliczną Placówkę Kształcenia Ustawicznego Psychodia (*Prewencja zachowań suicydalnych; Prewencja patologii i zagrożeń społecznych [bezrobocie, ubóstwo, sieroctwo, przemoc] z podstaw kryminologii*).

Przed uzyskaniem stopnia doktora nauk humanistycznych w zakresie pedagogiki, Kandydatka opublikowała 1 monografię naukową i 5 artykułów naukowych. Zredagowała też 11 artykułów popularnonaukowych. Wymienione publikacje ukazały się w czasopismach o zasięgu krajowym i lokalnym.

Zainteresowania badawcze Kandydatki – od początku kariery naukowej – dotyczą tematyki familiologicznej, w tym wsparcia dziecka i rodziny, pieczy zastępczej nad dzieckiem, przemocy w rodzinie, świadomości wychowawczej rodziców, praw dziecka i podmiotów samorządowych działających w szkole. Znalazły one odzwierciedlenie w opracowaniach naukowych i popularnonaukowych związanych z pedagogiką rodziny. Na dorobek Habilitantki, obejmujący okres po uzyskaniu przez Nią stopnia naukowego doktora, składa się: 6 monografii autorskich, 1 opracowanie zwarte, 5 współredakcji monografii naukowych o zasięgu krajowym i lokalnym, 36 rozdziałów w monografiach wieloautorskich, 37 artykułów w punktowanych czasopismach naukowych według wykazu czasopism MNiSW, 18 krótkich artykułów przeglądowych, 20 recenzji prezentujących monografie z zakresu pedagogiki rodziny, 6 artykułów popularnonaukowych. Autorka publikowała artykuły głównie w języku polskim (tylko 3 w języku angielskim) i nieznacznie poszerzała pole badawcze o nowe zagadnienia. Zastanawia fakt, że Kandydatka w Autoreferacie nie podaje szczegółowych informacji na temat rozprawy doktorskiej. Nie dokumentuje też – w formie skanów – wszystkich publikacji, lecz tylko wybrane (4 monografie, 22 rozdziały w monografiach wieloautorskich, 25 artykułów w czasopismach). Co ważne, nie opisuje tematyki podjętej w pracy doktorskiej i nie informuje czy – a jeżeli tak, to gdzie i w jakiej formie – została ona udostępniona (opublikowana). Należy uznać to za mankament, który utrudnia recenzentowi wgląd w całokształt osiągnięć naukowych Kandydatki i utrudnia rzetelną ocenę Jej rozwoju naukowego. Ponadto, dobrym zwyczajem jest zarówno opis wcześniejszych osiągnięć naukowych (przed uzyskaniem stopnia doktora), jak też dołączenie do dokumentacji skanów wszystkich publikacji naukowych (również popularnonaukowych i recenzji, również tych, które ukazały się drukiem przed uzyskaniem stopnia doktora).

II. Ocena monografii jako głównego osiągnięcia naukowego (art. 219 ust. 1. pkt 2 lit. a Ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce)

Jako główne osiągnięcie naukowe, stanowiące znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny, pani dr Beata Krajewska wskazała monografię pt. *Rodzinne domy dziecka. Idea – przemiany – wsparcie*, Toruń: Wydawnictwo Edukacyjne Akapit 2024, ss. 297. Stwierdzam, że monografia, zgodnie z wymogami art. 219 ust. 1 pkt 2 Ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce*, wydana jest przez wydawnictwo, które w roku jej opublikowania w ostatecznej formie było ujęte w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 267 ust. 2 pkt 2 lit. a. Recenzje wydawnicze tego opracowania przygotowali: dr hab. Justyna Krzywkowska i dr hab. Teresa Ewa Olearczyk, prof. uczelni.

Struktura monografii jest zbliżona do prac teoretyczno-empirycznych. Tworzą ją trzy rozdziały teoretyczne (*Istota rodzinnych domów dziecka, ich podopieczni oraz opiekunowie, Historia rodzinnych domów dziecka i regulacji ich dotyczących, Aktualne uwarunkowania normatywne funkcjonowania rodzinnych domów dziecka oraz perspektywa ilościowa ich i dzieci w nich wychowywanych*), rozdział *Metodologiczne założenia własnych badań empirycznych* oraz kolejne dwa rozdziały (teoretyczny: *Wsparcie opiekunów rodzinnych domów dziecka i ich podopiecznych*, empiryczny: *Rodzinne domy dziecka w percepcji osób zaangażowanych w ich prowadzenie*, opracowany na podstawie analizy źródeł i materiału badawczego zebranego za pomocą badań ankietowych). Całość poprzedzona jest wprowadzeniem, a zwieńczona podsumowaniem i postulatami oraz bibliografią i abstraktem w języku angielskim.

Oceniana publikacja dotyczy zagadnienia istotnego z punktu widzenia nauk o rodzinie. Traktuje o rodzinnych domach dziecka, które zajmują ważne miejsce w systemie rodzinnej pieczy zastępczej. Zagadnieniom tym poświęca się wiele uwagi w prawie i literaturze pedagogicznej. Opisując podmioty rodzinnej pieczy zastępczej, zwraca się uwagę na stricte rodzinny charakter opieki i wychowania oraz ich znaczenie dla rozwoju dzieci pozbawionych opieki rodziców. W tym kontekście wielokrotnie dostrzega się podobieństwa i różnice między rodzinnymi domami dziecka a placówkami opiekuńczo-wychowawczymi. Nie bez powodu podkreśla się, że rodzinne domy dziecka są najlepszym środowiskiem wychowawczym dla dzieci pozbawionych opieki rodziców.

We *Wprowadzeniu* (s. 9-27) Habilitantka w sposób bardzo ogólny przedstawia problematykę określoną w tytule monografii. Akcentuje znaczenie rodziny w rozwoju i życiu człowieka. Prezentuje prawidłowe funkcjonowanie tej wspólnoty, jak też dysfunkcje, które mogą w niej

występować. Na tym tle wyjaśnia określenie „piecza zastępcza” i wskazuje na potrzebę zastępczych środowisk opiekuńczo-wychowawczych, które próbują kompensować dzieciom brak własnej i właściwie funkcjonującej rodziny. Autorka uzasadnia też podjęcie naukowego namysłu nad rodzinnymi domami dziecka. Pobieżnie prezentuje dotychczasowy stan badań w tym zakresie. Daje się zauważyć brak wyraźnego uzasadnienia zakresu nowatorskiego opracowania tematu oraz deficyt niektórych podstawowych elementów wprowadzenia, m.in. wyraźnego określenia celu podjętej refleksji naukowej czy też wprost wyartykułowanego głównego problemu badawczego i problemów szczegółowych. Autorka prezentuje je dopiero w trzecim rozdziale. We *Wprowadzeniu* zatrzymuje się jedynie na bardzo ogólnym opisie różnych zagadnień związanych z rodzinnymi domami dziecka, które zamierza zaprezentować w monografii. Byłoby lepiej już we *Wprowadzeniu* wskazać na główny problem badawczy. Również opis zastosowanej strategii badawczej jakościowej oraz metod (metody monografii, metod teoretycznych: analizy i syntezy oraz badań ankietowych) jest zbyt ogólny. Brakuje rzetelnej prezentacji źródeł i literatury przedmiotu, bez których niemożliwe są szczegółowe analizy w części teoretycznej. Ponadto uznanie badań ankietowych za metodę badawczą budzi duże wątpliwości. Jest to bowiem technika gromadzenia danych za pomocą kwestionariusza, a nie samodzielna, sensu stricto metoda badawcza. Badania ankietowe najczęściej występują w ramach szerszego procesu badawczego, który może obejmować różne strategie zbierania danych w naukach społecznych i w naukach o rodzinie. Autorka pomija tę kwestię, chociaż z lektury monografii wynika, że badania ankietowe posłużyły jej do zgromadzenia danych za pomocą kwestionariusza ankiety składającego się z 30 pytań otwartych, pozostawiających badanym możliwość w pełni swobodnych wypowiedzi zarówno do ich treści, jak i do objętości i czasu, w którym mogli udzielać odpowiedzi (por. s. 200). To zaś świadczy o dość wyraźnych brakach w warsztacie badawczym dr Beaty Krajewskiej.

W rozdziale pierwszym Autorka prezentuje różne definicje rodzinnych domów dziecka, uznając tę formę opieki i wychowania jako podmiot rodzinnej pieczy zastępczej bliski rodzinom zastępczym, zwłaszcza rodzinom zastępczym zawodowym (s. 35). Odwołuje się do literatury pedagogicznej. Zwraca uwagę na charakter rodzinny tej formy opieki i wychowania, zapewniający całodobową właściwą opiekę wychowawczą większej liczbie dzieci, w tym rodzinie. Ukazuje przymioty i zadania rodzinnych domów dziecka. Dostrzega potrzebę stworzenia atmosfery rodzinnej, zapewnienia dzieciom poczucia bezpieczeństwa i stabilizacji życiowej oraz warunków do prawidłowego wszechstronnego rozwoju. Za ważne uznaje zastosowania zindywidualizowanych form i metod pracy wychowawczej. Akcentuje podobieństwo do rodzin wielodzietnych oraz walory bliskie rodzinom naturalnym. Dostrzega szereg możliwych

problemów, jakie wiążą się z umieszczeniem dziecka z bagażem negatywnych doświadczeń i deficytów w środowisku dla niego obcym. Opisując te zagadnienia, Autorka wspomina o odpowiedzialności opiekunów za kształtowanie postaw moralnych, społecznych i religijnych. Zwraca uwagę na funkcje profilaktyczno-terapeutyczne, reedukacyjne, korekcyjne, kompensacyjne, resocjalizacyjne i religijne oraz integralnie z tym związane procesy socjalizacji, wychowania do wartości, wychowania religijnego i katechezy rodzinnej. Podkreśla znaczenie stosowania różnych form i metod opiekuńczo-wychowawczych. Na tym tle charakteryzuje podmioty najważniejsze w rodzinnych domach dziecka, czyli podopiecznych i ich opiekunów. Za polskimi badaczami wspomina o różnych schorzeniach i dolegliwościach zdrowotnych oraz zaburzeniach natury wychowawczej, edukacyjnej i społecznej wychowanków, którzy trafiają do rodzinnych domów dziecka. Następnie prezentuje odpowiednie cechy, motywacje i zachowania osób, które pełnią funkcję opiekunów rodzinnego domu dziecka. Zwraca uwagę na miłość do dziecka, chęć niesienia pomocy dzieciom potrzebującym, dojrzałość emocjonalną i społeczną, postawę moralną, doświadczenie życiowe, wzajemną miłość małżonków i jej doskonalenie, potrzebę podnoszenia kompetencji specjalistycznych, prawidłowy – integralnie powiązany z systemem wartości – styl wychowania w rodzinnym domu dziecka oraz komunikację rodzinną. Ukazuje też znaczenie współpracy opiekunów zastępczych z rodzicami biologicznymi. Dostrzega problemy i wyzwania z tym związane. Mankamentem prowadzonej przez Autorkę refleksji naukowej wydają się być częste odwołania do stwierdzeń polskich badaczy. Brakuje przy tym pogłębionej analizy i wniosków. Pani dr Beata Krajewska głównie streszcza opinie innych autorów, zwłaszcza pedagogów i katechetów. Odwołania do literatury mają charakter przeglądowy. Z punktu widzenia naukowego pożądane wydają się być samodzielne, pogłębione, wieloaspektowe oceny i wnioski, których w rozdziale pierwszym jest niewiele.

Rozdział drugi traktuje o historii rodzinnych domów dziecka i zmianach w regulacjach ich dotyczących (s. 109-143). Zawiera opis pierwowzorów rodzinnych domów dziecka i ich początków. Autorka przedstawia rodzinne domy dziecka jako placówki opiekuńczo-wychowawcze usytuowane w systemie oświaty, a zarazem umieszczone w systemie pomocy społecznej w Polsce. Dużą uwagę zwraca na zmiany aktów prawnych, które regulują system opieki zastępczej nad dziećmi. Przedstawia wybrane kwestie związane z organizacją i funkcjonowaniem rodzinnych domów dziecka. Opisuje m.in. funkcje i zadania, które pełniły te placówki, kwalifikacje opiekunów, finansowanie, pobyt dzieci w tej formie pieczy zastępczej. Prezentuje dane statystyczne obrazujące liczbę funkcjonujących w roku 2000, 2002, 2004, 2005, 2008, 2009, 2010, 2011 rodzinnych domów dziecka oraz przebywających w nich dzieci. Dane te zestawia z ogólną sumą wychowanków przebywających w pieczy instytucjonalnej. Ta część

pracy, z uwagi na prezentowane zagadnienia, ma jedynie walor historyczny. Co więcej, Autorka dokonuje przeglądu regulacji prawnych i przytacza stanowiska pedagogów na temat funkcji, jakie rodzinne domy dziecka spełniały w życiu wychowanków. Rezygnuje przy tym z samodzielnej analizy i twórczych wniosków. Pożądane byłoby dotarcie do dobrych praktyk w przeszłości i ich krytyczna prezentacja.

Niewątpliwie wartościowe poznawczo są zagadnienia podejmowane w rozdziale trzecim (s. 145-177). Autorka przedstawia aktualne rozwiązania normatywne dotyczące rodzinnych domów dziecka, ich usytuowania w systemie pieczy zastępczej oraz dane statystyczne obrazujące liczbę i wiek dzieci, które mogą pozostawać pod opieką w tej formie pieczy zastępczej. Prezentuje też wymogi dotyczące osób prowadzących rodzinne domy dziecka. Zwraca uwagę na wymagania przewidziane dla każdego kandydata do zastępczej pieczy typu rodzinnego. Przedstawia działania organizatora rodzinnej pieczy zastępczej zarówno na etapie wstępnym, jak też monitorowania pobytu dziecka w rodzinnym domu dziecka. Na tym tle omawia kwestie związane z wynagrodzeniem dla osób prowadzących te formy pieczy zastępczej, pokryciem kosztów utrzymania umieszczonych w nich dzieci oraz inne świadczenia (np. wychowawcze – 800 zł, z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego – „300+” w ramach programu „Dobry start”, posiadanie Karty Dużej Rodziny). Prezentuje też dane statystyczne za lata 2012-2022, które obrazują aktualne funkcjonowanie rodzinnych domów dziecka w Polsce oraz dzieci objętych ich opieką i wychowaniem. Zauważa zarówno województwa, w których funkcjonowało najwięcej rodzinnych domów dziecka (pomorskie, śląskie i dolnośląskie), jak też te, w których było ich najmniej (lubuskie, podlaskie, podkarpackie). Informacje te mają charakter przeglądowy. Zabrakło przy tym aktualnych danych za rok 2023, w którym Autorka realizowała badania ankietowe.

W części empirycznej pani Beata Krajewska najpierw prezentuje metodologię badań własnych (rozdział czwarty, s. 179-204). Wychodząc od prezentacji dotychczasowych interdyscyplinarnych badań na temat rodzinnych domów dziecka (opisanych w literaturze), kolejno przedstawia cele, problematykę badawczą oraz organizację i przebieg badań. Niektóre kwestie podjęte w punkcie pierwszym rozdziału czwartego zostały poddane analizie i przedstawione również w części teoretycznej. Mają one charakter przeglądowy. Stanowiły dla Autorki punkt wyjścia i uzasadnienie do podjęcia badań własnych o charakterze empirycznym. Jak już wyżej zaznaczyłem, już we *Wprowadzeniu* pożądane było jasne sformułowanie celów badawczych, zwłaszcza że odnoszą się one również do części teoretycznej (por. s. 185). Habilitantka dopiero w punkcie drugim rozdziału czwartego precyzyjnie formułuje problem badawczy, którym jest sprawdzenie, jakie znaczenie oraz miejsce w systemie pieczy zastępczej zajmują rodzinne

domy dziecka. Określa również szczegółowe problemy badawcze (s. 187). Dotyczą one funkcjonowania rodzinnych domów dziecka, ich historii warunkowanej przemianami systemów organizacyjnych i przymiotów, cech opiekunów, ich doświadczeń, aktualnych realiów prowadzenia rodzinnych domów dziecka, wsparcia opiekunów rodzinnych domów dziecka i wychowanków w nich przebywających, które otrzymują od różnych podmiotów. Odwołując się do pedagogów (m.in. Danuty Urbaniak-Zajac, Ewy Kos, Stanisława Juszczyka, Tadeusza Pilcha i Teresy Baumann, Kazimierza Żegnałki), uzasadnia wybór badań jakościowych, rezygnację z formułowania hipotez, wykorzystanie metody monograficznej, czyli opisu jednej instytucji w określonym czasie i przestrzeni (s. 190, 194-200). Wyjaśnia, że w pracy wykorzystwała metodę krytycznej analizy i syntezy oraz zrealizowała badania ankietowe z zastosowaniem kwestionariusza anonimowej ankiety. Pozwoliło to na poznanie praktycznego wymiaru rodzicielstwa zastępczego osób zaangażowanych w prowadzenie rodzinnych domów dziecka (s. 194). Użycie przez Autorkę wielu metod w celu zbadania analizowanego problemu jest zgodne z ideą triangulacji metodologicznej. Pozwoliło na organizację i realizację badań we wrześniu i październiku 2023 roku przy użyciu kwestionariusza ankiety, który wypełniło tylko 15 osób prowadzących rodzinne domy dziecka. Z uwagi na małą populację respondentów trudno zgodzić się z Autorką, że „obraz płynący z badań jawi się jako reprezentatywny” (s. 203). Badania miały charakter celowy. Posłużyły do zobrazowania kwestii opisanych w części teoretycznej recenzowanej monografii. Niewątpliwie uzyskane dane jakościowe wzbogacają zagadnienia opisane w rozdziale pierwszym, drugim i trzecim ocenianej monografii pani dr Beaty Krajewskiej.

Rozdział piąty ma charakter teoretyczny. Zawiera prezentację istoty wsparcia społecznego, jakie otrzymują opiekunowie rodzinnych domów dziecka i ich podopieczni (s. 205-244). Odwołując się do literatury przedmiotu i aktów normatywnych, Autorka przedstawia istotę i właściwości wsparcia społecznego oraz różne podmioty, które niosą wsparcie opiekunom rodzinnych domów dziecka i wychowankom będącym pod ich pieczę. Charakteryzuje również wsparcie udzielane usamodzielniającym się wychowankom. Wskazuje na znaczenie tego etapu w życiu dzieci objętych pieczęą zastępczą. Umieszczenie rozdziału teoretycznego po części metodologicznej budzi wątpliwości co do logiki struktury całej monografii. Przyjęty przez Autorkę układ zaburza konsekwencję metodologiczną pracy o charakterze teoretyczno-empirycznym. Refleksja teoretyczna powinna stanowić punkt wyjścia dla analiz empirycznych, a nie ich następne dopełnienie. W efekcie rozdział piąty sprawia wrażenie nie w pełni zintegrowanego z wcześniejszymi wynikami badań. Zawiera powtórzenie niektórych zagadnień opisanych np. w rozdziale pierwszym, drugim i trzecim lub ich uszczegółowienie.

Wyraźne odwołanie do wyników zrealizowanych badań jakościowych ma miejsce w rozdziale szóstym (s. 245-258). Odwołując się do wypowiedzi badanych, Autorka przedstawia charakterystykę osób prowadzących rodzinne domy dziecka, ich motywacje (np. związane z chęcią pomocy dzieciom, ofiarowania wiedzy i umiejętności drugiemu człowiekowi, własne doświadczenia z dzieciństwa, potrzeba działań altruistycznych, stworzenie dużej rodziny) oraz okres zaangażowania w sprawowanie pieczy zastępczej. Na tym tle opisuje dzieci objęte pieczą zastępczą w rodzinnych domach dziecka z różnych powodów. Do nich zalicza m.in. niewydolność wychowawczą rodziców, ich alkoholizm, uzależnienie od narkotyków, przemoc domową, zaniedbania dziecka, nadużycia seksualne wobec dziecka, chorobę psychiczną rodzica, śmierć matki, odbywanie kary pozbawienia wolności przez rodzica lub rodziców. Autorka zwraca uwagę na kontakty wychowanków z rodzicami biologicznymi. Zdaniem badanych nie zawsze mają one właściwy wymiar. Często negatywnie wpływają na stan emocjonalny dziecka. Ograniczają się do formy telefonicznej, spotkań okazjonalnych i kontaktów, które świadczą o braku umiejętności wychowawczych rodziców naturalnych. W tym kontekście pani dr Beata Krajewska krótko prezentuje opinie badanych dotyczące trudności związanych z usamodzielnianiem się dzieci z rodzinnych domów dziecka. Przedstawia też ich problemy, sukcesy i postulaty związane z prowadzeniem rodzinnych domów dziecka. Zwraca uwagę na różne trudności. Wiążą się one z transportem dzieci do przedszkoli, szkół, korzystaniem z usług medycznych i terapii w ramach publicznej opieki zdrowotnej, zbyt niskim wynagrodzeniem dla prowadzących rodzinne domy dziecka, zbyt niskimi środkami finansowymi na utrzymanie powierzonych ich trosce dzieci, postawą niektórych rodziców biologicznych. Jednocześnie Autorka przedstawia różne sukcesy, które wskazali badani. Do nich zalicza m.in. poprawę indywidualnego i społecznego funkcjonowania dzieci, kompensację poczucia ich własnej wartości, akceptację przez dzieci norm społecznych, właściwą komunikację interpersonalną, empatię wobec innych osób, osiągnięcia w szkole, postępy w rozwoju podopiecznych. Prezentuje również postulaty badanych opiekunów rodzinnych domów dziecka. Dotyczą one kwestii finansowych, warunków zatrudnienia i wynagrodzenia ich pracy, zmniejszenia ilości dokumentów, które opiekunowie muszą wypracować w związku ze sprawowaną pieczą nad dzieckiem, wolontariatu, opieki wytchnieniowej, konieczności zmian w przepisach prawa dotyczących kompetencji rodziców zastępczych. Niektóre z propozycji mają demotywujący charakter. Nie zachęcają innych do prowadzenia rodzinnego domu dziecka. Ważne są również wypowiedzi badanych na temat ich różnych doświadczeń w zakresie wsparcia udzielanego opiekunom rodzinnych domów dziecka oraz dzieciom w nich mieszkającym. Wszystko to wpłynęło na zróżnicowane

oceny tego wsparcia przez badanych. Uczestnicy badań wskazywali m.in. na wsparcie merytoryczne, psychologiczne czy też w zakresie szkoleń, jakie otrzymują od pracowników powiatowych centrów pomocy rodzinie, koordynatorów pieczy zastępczej i psychologów. Za ważną uznali pomoc wolontariuszy, rodzin pomocowych, instytucji kościelnych oraz kontakt z innymi prowadzącymi rodzinne domy dziecka. Wsparcie to dotyczy nie tylko opiekunów, ale również dzieci objętych rodzinną pieczą zastępczą.

W części empirycznej monografii można zauważyć, że badania jakościowe zostały potraktowane przez Autorkę dość swobodnie. W efekcie wpłynęło to na jakość ich analizy i interpretacji. Zebrane dane, zamiast zostać odpowiednio zakodowane i poddane pogłębionej refleksji naukowej, zostały przedstawione w sposób ogólny i powierzchowny. W rezultacie brakuje w pracy systematycznego podejścia do analizy materiału zgromadzonego w wyniku badań ankietowych. Istotnym mankamentem jest również brak odniesienia do istniejących narzędzi i metod analizy danych jakościowych, co osłabia naukową wartość prezentowanych badań. Trudno też ocenić podjęty przez Autorkę proces badawczy, zwłaszcza określić w jakim stopniu uzyskane wyniki są rzetelne i wiarygodne. Brakuje także wyraźnych odniesień syntetyzujących ustalenia empiryczne z zaproponowanymi założeniami teoretycznymi, co osłabia spójność narracji naukowej, argumentacji i jakość formułowanych wniosków.

Podsumowanie i postulaty ocenianej monografii zawierają ogólne stwierdzenia związane z prezentowaną problematyką (s. 259-268). Autorka ponownie wskazuje m.in. na atrybuty oraz zadania i role rodzinnych domów dziecka. Na podstawie wypowiedzi badanych opiekunów przedstawia możliwe rozwiązania dotyczące funkcjonowania tej formy pieczy zastępczej. Niektóre z propozycji zostały już opisane we wcześniejszych częściach recenzowanej monografii, chociaż w innym kontekście i z innej perspektywy (np. regulacji prawnych, propozycji pedagogów).

W poszczególnych rozdziałach ocenianej monografii brakuje krótkiego wprowadzenia. Daje się też zauważyć brak rzetelnych podsumowań i wniosków, które miałyby charakter oryginalny i kompleksowy, a jednocześnie potwierdzały umiejętności syntetycznego prezentowania zagadnień i formułowania wniosków. Wątpliwości budzi też brak (w końcowej części monografii) aneksu zawierającego kwestionariusz ankiety do badania jakościowego. Pytania otwarte, które Autorka zamieściła w tym kwestionariuszu, zostały zaprezentowane tylko w rozdziale czwartym (s. 201-202).

Przedstawione w ocenianej monografii kwestie wskazują na dobrą znajomość przez Autorkę problematyki dotyczącej rodzinnych domów dziecka. W zdecydowanej większości mają

one charakter normatywny, aplikacyjny, przeglądowy. Odnoszą się do szczegółowych zagadnień dotyczących rodzinnych domów dziecka, które zostały opisane w publikacjach zwartych, artykułach, aktach prawnych i na stronach internetowych. Potwierdzeniem jest poprawnie zredagowany wykaz bibliograficzny, wskazujący na wykorzystane przez Autorkę opracowania w języku polskim.

Mimo zastrzeżeń, zwłaszcza do warstwy metodologicznej ocenianej monografii, uważam, że wnosi ona – na odpowiednim poziomie – wkład do dyscypliny nauki o rodzinie, a przez to spełnia wymagania obowiązującej Ustawy *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce*. Osiągnięciem tej pracy jest przegląd badań dotyczących określonej w tytule monografii problematyki oraz zebranie i przedstawienie opinii niewielkiej grupy badanych opiekunów (15) na temat rodzinnych domów dziecka.

III. Ocena pozostałego dorobku naukowego (poza głównym osiągnięciem naukowym)

Habilitationka, jak wynika z autoreferatu i dołączonych skanów publikacji, w okresie od uzyskania stopnia doktora nauk humanistycznych w zakresie pedagogiki, publikowała głównie w języku polskim, w czasopismach o zasięgu krajowym i lokalnym. Jak zauważyłem wyżej, do oceny wybrała określone publikacje, dołączając ich skany. W wykazie osiągnięć naukowych zamieściła wszystkie prace, ujmując je także w sposób sumaryczny i ilościowy (łączna liczba punktacji w poszczególnych latach) oraz uwzględniając w raporcie bibliometrycznym (wyliczona za pomocą Publish or Perish – źródło danych Google Scholar liczba cytowani [105] i Index Hirscha [5]). Taki sposób doboru i prezentacji dorobku naukowego budzi duże wątpliwości. Nie jest jasne, dlaczego Habilitationka dokonała wyboru właśnie tych publikacji, na jakiej podstawie i w oparciu o jakie kryteria został on przeprowadzony. Habilitationka w Autoreferacie stwierdza: „czyniąc zadość przyjętym regułom, jak także mając świadomość, że na moje osiągnięcia naukowe składa się sporo publikacji, do oceny przedkładam wybrane z nich. (...) Tematycznie odnoszą się one do wszystkich obszarów moich zainteresowań naukowych i podejmowanych eksploracji, stanowiąc moje osiągnięcia naukowo-badawcze poprzez treści i wnioski jakie zostały w nich zawarte” (s. 19, 23). Brak jednoznacznego uzasadnienia wyboru publikacji rodzi duże wątpliwości. Utrudnia ocenę rzetelności osiągnięć naukowych i zasadności ich wyboru, zwłaszcza że w wykazanie osiągnięć naukowych Autorka podaje wszystkie opracowania przed i po doktoracie.

Zakres merytoryczny aktywności publikacyjnej Habilitantki, jak już wyżej zauważyłem, obejmuje zagadnienia związane ze wsparciem rodziny i dziecka, pieczą zastępczą nad dzieckiem, podmiotami samorządowymi działającymi w szkole oraz rolą telewizji w życiu rodziny. Ta ostatnia problematyka, jak deklaruje pani Beata Krajewska, została opracowana w 9 artykułach i stanowi kontynuację badań podjętych w pracy doktorskiej.

W pierwszym obszarze badawczym Habilitantka zwraca uwagę na wsparcie dziecka i rodziny, w tym na podmioty oraz formy tego wsparcia w systemie opieki. Podejmuje tematy związane ze zmieniającymi się uwarunkowaniami normatywnymi w wyżej określonym obszarze tematycznym. Opisuje m.in. okna życia, pracę asystentów rodziny, rolę świetlic szkolnych. Są to tematy aktualne i bardzo ważne. Społeczeństwo polskie boryka się bowiem z problemami zachowania życia i zdrowia dzieci, gdy ich rodzice nie chcą lub nie mogą prawidłowo wypełniać funkcji rodzicielskich. Wysiłek Habilitantki, by ukazać wielopłaszczyznowość problematyki okien życia, domów samotnej matki, ośrodków interwencji kryzysowej, rodzin zastępczych specjalistycznych, regionalnych placówek opiekuńczo-terapeutycznych, interwencyjnych ośrodków preadopcyjnych i opiniodawczych zespołów sądowych specjalistów, należy ocenić pozytywnie. Zagadnienia te mają wymiar praktyczny. Znajdują dopełnienie w artykułach, które traktują o centrach usług społecznych, wolontariacie, mieszkaniach chronionych, rodzinnych domach pomocy, stołówkach szkolnych, pracy asystentów rodziny z dziećmi zagrożonymi wykluczeniem społecznym. Wiążą się też z opisywanymi przez Habilitantkę zagadnieniami dotyczącymi zasad i form wsparcia rodziny przeżywającej trudności w realizacji funkcji opiekuńczo-wychowawczej. W tym obszarze badawczym mieszczą się prezentowane w artykułach problemy funkcjonowania placówek wsparcia dziennego, instytucjonalnego wsparcia pracujących rodziców w opiece nad najmłodszymi dziećmi i opieki wytchnieniowej. Autorka podejmuje też kwestie związane z organizacją zajęć pozalekcyjnych i działalnością opiekuńczo-wychowawczą świetlic szkolnych. Ich dopełnieniem są szczegółowe tematy o wyraźnym wymiarze praktycznym. Do nich zaliczyć można m.in. opracowania traktujące o pomocy psychologiczno-pedagogicznej, interwencji kryzysowej, Karcie Dużej Rodziny, sieroctwie duchowym, zasadzie pomocniczości i systemie świadczeń socjalnych dla rodzin w Polsce.

Drugi obszar badawczy Habilitantki dotyczy pieczy zastępczej, zwłaszcza istoty, funkcji, zadań, form i szczegółowych rozwiązań. Jej publikacje są próbą ukazania tych zagadnień z perspektywy opieki i wychowania dzieci przebywających w różnych formach pieczy zastępczej. Habilitantka za ważne uznaje nie tylko regulacje prawne dotyczące funkcjonowania tego systemu, ale także podmiotowe uwarunkowania. Prezentuje m.in. organizatorów i koordynato-

rów rodzinnej pieczy zastępczej, nieletnich w rodzinach zastępczych, rodziny pomocowe i rodziny wspierające. Omawia też zasady pieczy zastępczej, ubóstwo ekonomiczne rodzin, kompensację braku poczucia bezpieczeństwa dzieci przebywających w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Za ważny Habilitantka uznaje problem przemocy w rodzinie (trzeci obszar badawczy). Poświęca mu 6 artykułów. Zwraca w nich uwagę m.in. na programy korekcyjno-edukacyjne oraz psychologiczno-terapeutyczne, zespoły interdyscyplinarne i specjalne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie. Zagadnienia te rozpatruje w powiązaniu z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie. Poza tym przedstawia obowiązki szkoły wobec ucznia – ofiary przemocy domowej.

Również czwarty obszar zainteresowań naukowych dr Beaty Krajewskiej wpisuje się w problematykę familiologiczną. Koncentruje się wokół wychowania w rodzinie. Obejmuje problematykę świadomości wychowawczej rodziców i praw dziecka. Habilitantka w 17 artykułach omawia różne (pozytywne i negatywne) aspekty tych zagadnień. Dostrzega znaczenie dni i lat poświęconych rodzinie, pedagogizacji rodziców, edukacji rodziców i dzieci w zakresie ich praw, roli programów telewizyjnych o tematyce religijnej w wychowaniu dzieci i młodzieży, prawidłowej organizacji czasu wolnego w rodzinie. Wskazuje też na zaniedbywanie dziecka we współczesnej rodzinie oraz na problemy związane z nastoletnim macierzyństwem, nadużywaniem mediów przez wychowanków, pracą pedagoga szkolnego. Za ważną uznaje potrzebę edukacji medialnej dzieci i młodzieży w przeciwdziałaniu ich mediatyzacji. Problematyka ta integralnie wiąże się z rolą telewizji w życiu rodziny, o której pani dr Beata Krajewska najpierw pisała w pracy doktorskiej, a następnie prezentowała w 9 artykułach po uzyskaniu stopnia doktora.

Piąty obszar badawczy Habilitantki dotyczy podmiotów samorządowych działających w szkole. Wiąże się z Jej aktywnością zawodową na stanowisku pedagoga szkolnego (1998-2006). Pani dr Beata Krajewska w 1 monografii i 2 artykułach prezentuje m.in. kwestie związane z funkcjonowaniem rad rodziców w szkole, ich kompetencjami, formami i płaszczyznami działania, samorządem uczniowskim i samorządowymi radami oświatowymi.

Ponadto w 3 opracowaniach Habilitantka pisze na temat funkcjonowania placu zabaw i punktów przedszkolnych. Za ważne uznaje regulacje prawne dotyczące drogi dziecka do szkoły. Ta problematyka łączy się z wyżej zaprezentowanymi zainteresowaniami badawczymi pani dr Beaty Krajewskiej.

Aktywność publikacyjna Habilitantki, jak wynika z autoreferatu, wykazu osiągnięć naukowych i skanów artykułów, pod względem ilościowym jest wystarczająca do uzyskania stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk o rodzinie w dyscyplinie nauki o rodzinie. Wzbogaca rozwój w Polsce tej dyscypliny naukowej. Pani dr Beata Krajewska publikuje głównie w języku polskim, w środowisku, z którym jest związana zawodowo. Za deficyt należy uznać niewielki stopień umiędzynarodowienia publikacji (tylko 3 teksty zostały opublikowane w języku angielskim – w czasopismach o zasięgu krajowym: *Foster Care in the Light Charter of the Rights of the Family and Other Selected Documents: Polish Initiatives and Solutions*, „Seminare” 2024 nr 1, s. 119-131; *Financial support for large families. Nature, forms, significance*, „Kwartalnik Naukowy Fides et Ratio” 2023 nr 3, s. 108-117; *The activities of the catholic church regarding the existence of baby hatches as places of child care*, „Forum Pedagogiczne” 2023 nr 1, s. 369-380.

IV. Aktywność sympozjalna i konferencyjna

Na podstawie dostarczonej mi dokumentacji habilitacyjnej stwierdzam, że pani dr Beata Krajewska angażowała się w zorganizowanie 3 ogólnopolskich konferencji naukowych w Warszawie. Była członkiem 1 komitetu naukowego ogólnopolskiej konferencji naukowej, która odbyła się we Włocławku. Uczestniczyła w 49 konferencjach naukowych o zasięgu krajowym lub lokalnym, zorganizowanych przez ośrodki akademickie i naukowe. Podczas 12 konferencji wygłosiła referaty. Ich tematyka koncentrowała się wokół wielorakich aspektów rodziny jako środowiska wychowawczego i udzielanego jej wsparcia w związku z opieką i wychowaniem dzieci.

V. Aktywność dydaktyczna i organizacyjna

W ramach działalności dydaktycznej, jako pracownik Wydziału Nauk Pedagogicznych Wyższej Szkoły Humanistyczno-Ekonomicznej we Włocławku (1999-2007), Wydziału Pedagogicznego Szkoły Wyższej im. Pawła Włodkowica w Płocku (2004-2014) i Wydziału Nauk Pedagogicznych Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie (od 2007), Habilitantka prowadziła wykłady, konwersatoria, ćwiczenia i seminaria dyplomowe z zakresu pedagogiki. Zostały one realizowane na kierunku pedagogika w ramach studiów pierwszego i drugiego stopnia, jednolitych studiów magisterskich na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna oraz studiów podyplomowych. Tematyka tych zajęć dotyczyła głównie sys-

temu wsparcia dziecka i rodziny, metodyki pracy pedagoga szkolnego, wprowadzenia do suicydologii, pedagogiki rodziny, wprowadzenia do wiedzy o rodzinie, prawa dziecka w teorii i praktyce, metodologii badań pedagogicznych, zachowań autodestrukcyjnych dzieci i młodzieży, profilaktyki zagrożeń w szkole, pracy opiekuńczo-wychowawczej i resocjalizacyjnej, funkcjonowania rodziny małego dziecka, mediów w edukacji, pracy z dzieckiem zdolnym.

Ponadto pani dr Beata Krajewska posiada doświadczenie w pracach zespołów współredakcyjnych monografii wieloautorskich, w których brała udział pięciokrotnie. Deklaruje w autoreferacie, że: 1) podnosi kompetencje zawodowe poprzez ukończenie certyfikowanych szkoleń, warsztatów, webinarów i studium podyplomowego *Suicydologia. Teoretyczna i praktyczna wiedza z zakresu profilaktyki samobójstw*; 2) wypromowała 500 prac licencjackich i magisterskich; 3) wielokrotnie recenzowała prace dyplomowe; 4) pełniła funkcje przewodniczącej komisji egzaminacyjnych przeprowadzających egzaminy dyplomowe; 5) była promotorem pomocniczym dwóch doktoratów; 6) jest pełnomocnikiem dziekana Wydziału Nauk Pedagogicznych Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie do spraw praktyk studenckich (od 2013 roku); 7) pełniła funkcję członka Wydziałowej Komisji do spraw Badań Naukowych na Wydziale Nauk Pedagogicznych Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie (2015-2016); 8) była opiekunem studentów danego rocznika w Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie i w Wyższej Szkole Humanistyczno-Ekonomicznej we Włocławku; 9) brała udział w pracach komisji stypendialnej w Szkole Wyższej im. Pawła Włodkowica w Płocku (2009-2014); 10) była członkiem Wydziałowej Komisji Rekrutacyjnej na Wydziale Nauk Pedagogicznych Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie (2016-2020); 11) pełniła funkcję kierownika kierunku pedagogika na Wydziale Nauk Pedagogicznych Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie i brała udział w pracach Wydziałowej Rady Biznesu do spraw Współpracy z Otoczeniem Społeczno-Gospodarczym (2019-2024). Poza tymi aktywnościami Habilitantka pełniła funkcję kierownika: Studiów Podyplomowych Nadających Kwalifikacje Nauczycielskie i Przygotowanie Pedagogiczne (Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie, Wydział Nauk Pedagogicznych, 2014-2015), Podyplomowego Studium Edukacji Technicznej i Sztuki (Wyższa Szkoła Humanistyczno-Ekonomiczna we Włocławku, Wydział Nauk Pedagogicznych, 2000-2003). Od 2020 roku jest członkiem Wydziałowej Komisji Dydaktycznej na Wydziale Nauk Pedagogicznych Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie, a od 2024 roku członkiem Wydziałowej Komisji do Oceny Pracowników Badawczo-Dydaktycznych i Dydaktycznych oraz członkiem Rady Wydziału Nauk Pedagogicznych Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie. Habilitantka zajmuje się układaniem planów

zająć dydaktycznych zarówno studiów stacjonarnych, jak i niestacjonarnych na kierunku pedagogika, pedagogika specjalna, pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna na Wydziale Nauk Pedagogicznych Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie (od 2008 roku). Jej aktywność dydaktyczna, organizacyjna i społeczna została zauważona i doceniona. Świadczy o tym fakt, że w 2023 roku została odznaczona Medalem Komisji Edukacji Narodowej.

W podlegającym ocenie okresie (po uzyskaniu stopnia doktora) pani dr Beata Krajewska angażowała się w prace związane z realizacją projektów badawczych. Prowadziła badania statutowe na Wydziale Nauk Pedagogicznych Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie (*Instytucje i formy opieki oraz wsparcia dziecka i rodziny* – 2015 rok; *Niewydolność wychowawcza rodziny – przejawy oraz kompensacja i wsparcie w trosce o dobro dziecka i przywrócenie funkcjonalności rodziny* – 2018 rok) Uczestniczyła – jako wykonawca w zespołowym grantie naukowym Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie, realizowanym pod kierunkiem dr hab. Anny Fidelus (*Zasoby rodzinne wychowanków ośrodków socjoterapeutycznych. Rola rodziny w rozwoju zachowań młodzieży z perspektywy czynników ryzyka i czynników chroniących* – 2015 rok) oraz grantie naukowo-badawczym Prezesa Płockiego Towarzystwa Naukowego dr. hab. inż. Zbigniewa Kruszewskiego (*Lokalna aktywność społeczna w Polsce w latach 1990-2015*). W 2017 roku otrzymała – w ramach podtrzymania potencjału badawczego na Wydziale Nauk Pedagogicznych Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie – finansowanie na publikację monografii wieloautorskiej, pod Jej współredakcją.

Pani dr Beata Krajewska podejmuje działania w ogólnopolskich organizacjach i towarzystwach naukowych: Polskim Stowarzyszeniu Familiologicznym, Towarzystwie Naukowym Franciszka Salezego oraz Polskim Towarzystwie Pedagogicznym. Pełniła funkcję sekretarza redakcji „Forum Pedagogiczne” (2011-2013), a od 2013 roku jest redaktorem tematycznym tego czasopisma w zakresie edukacji medialnej i pedagogiki rodziny. Ponadto, deklaruje, że recenzowała: 1) artykuły w czasopismach „Forum Pedagogiczne”, „Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze”, „Polityka Społeczna”, „Wychowanie na co Dzień”; 2) monografię wieloautorską (*Selected Aspects of Psychological Functioning of Person with Disabilities*, red. K. Krawiecka, E. Śmiechowska-Petrovskij, Ż.E. Tempczyk-Nagórka, Warszawa 2016: Wydawnictwo UKSW); 3) artykuł do publikacji wieloautorskiej (*Edukacja a społeczeństwo – interdyscyplinarna analiza wybranych zagadnień*, red. P. Szymczyk, J. Kozłowska, Lublin 2022: Wydawnictwo Tygiel).

Wyżej opisane zaangażowanie pani dr Beaty Krajewskiej w sferze działań dydaktycznych i organizacyjnych o zasięgu krajowym i lokalnym jest bogate i tym samym uzasadnia

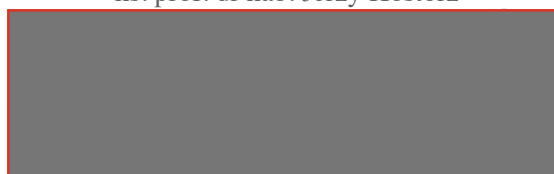
pozytywną ocenę skali i form współpracy z instytucjami naukowymi i pozanaukowymi w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej i realizacji zespołowych projektów. To pozwala stwierdzić, że osiągnięcia te uprawniają Kandydatkę do ubiegania się o stopień naukowy doktora habilitowanego w dziedzinie nauk o rodzinie w dyscyplinie nauki o rodzinie.

VI. Wniosek w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego

Uwzględniając wymagania stawiane przez Ustawę z dnia 20 lipca 2018 r. *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* (por. art. 219 ust. 1 pkt 2 i ust. 1 pkt 3), po wnikliwej analizie monografii, dorobku naukowego, dydaktycznego i organizacyjnego, stwierdzam, że pani dr Beata Krajewska wykazała się wymaganą aktywnością naukową, dydaktyczną i organizacyjną w wymiarze ogólnokrajowym, w tym realizowaną we współpracy z innymi instytucjami naukowymi lub instytucjami kultury, w więcej niż jednej uczelni. Zaprezentowany dorobek stanowi wkład do dyscypliny nauki o rodzinie w Polsce. Zasługuje na pozytywną ocenę. Odpowiada współczesnym standardom naukowym w dziedzinie nauk o rodzinie, w dyscyplinie nauki o rodzinie w Polsce. Jest wystarczający dla ubiegania się o stopień doktora habilitowanego w dziedzinie nauk o rodzinie w dyscyplinie nauki o rodzinie. Stanowi pozytywną przesłankę dla dalszego procedowania przewodu o nadanie pani dr Beacie Krajewskiej stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk o rodzinie w dyscyplinie nauki o rodzinie.

Wobec powyżej przedstawionych ocen stawiam wniosek o dalsze procedowanie postępowania awansowego w sprawie nadania pani dr Beacie Krajewskiej stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk o rodzinie w dyscyplinie nauki o rodzinie.

ks. prof. dr hab. Jerzy Kostorz

Opole, 17.01.2026 r.